

Висновки. У протоколі приватної наради, метою якої було узгодження поглядів міської влади і Біржового комітету на предмет відкриття у Києві вищого технічного закладу (йшлося про майбутній КПІ – В.Г.) від 25 листопада 1896 року зазначалося: «б пункт. ...Найбільш відповідним типом нового учбового закладу визнається тип політехнічного інституту, що складається з кількох відділів, різних за спеціалізаціями, за прикладом політехнікумів у Цюріху, Карлсруе, Мюнхені, Відні, Ганновері, Аахені та ін...» [3, с. 26-27]. Минає 120 років з дня заснування КПІ (1898-2018pp.). КПІ у рейтингу «Топ-200 Україна» знаходиться на позиції № 1. У світовому рейтингу університетів The QS World University Rankings КПІ знаходиться у групі з 501 по 550 місце, тобто від групи лідерів, куди практично входять усі названі вище «політехнікуми», відстань, принаймні, у чотири сотні позицій. Ще більший розрив між кращим українським університетом і «політехнікумами» у рейтингу The World University Rankings – 2018, яке проводиться відомим британським виданням Times Higher Education (ТНЕ) спільно з інформаційною групою Thomson Reuters. Зазначене свідчить, що якість вищої освіти в Україні і в КПІ потребує подальшого суттєвого поліпшення.

Перелік посилань:

1. Герасимчук В.Г. Стратегія розвитку. Факультету менеджменту та маркетингу – 15 років. Київський політехнік, 2007р., № 11 (2787), с. 3.
2. Юдіна Н.В., Бажеріна К.В., Зозульов О.В. Факультету менеджменту та маркетингу – 25! Київський політехнік, 2017р., № 12 (3191), с. 5.
3. Лиховодов В.І., Любомудрова А.Л., Лиховодова Е.В. КПІ: від першого кроку до першого випуску. К.: Генеза, 1998. 104 с.

ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ» В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Д.А. Горовий, д-р екон. наук, професор

К.О. Горова, канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Підготовка магістрів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті, а саме планування, організація і контроль освітнього процесу здійснюються відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (СТВНЗ 7.1-01:2015), що відповідає чинним нормативно-правовим документам МОН України.

На основі цих документів сформовано навчальний план, розроблено робочі навчальні програми та інші матеріали навчально-методичного комплексу дисциплін. Варіативна частина вище вказаних документів розроблялась з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників.

Навчальний план розроблений для двох магістерських програм («Міжнародний бізнес» та «Транспортне обслуговування міжнародних економічних зв'язків») в межах однієї спеціальності, включає графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення окремих навчальних дисциплін, форми навчальних занять і терміни їх проведення, а також форми і терміни проведення підсумкового контролю й державної атестації.

Навчальний план підготовки магістрів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» включає нормативну частину і варіативну компоненту. Підготовка фахівців включає: вивчення передбачених навчальним планом дисциплін циклу загальної підготовки (обов'язкові дисципліни, дисципліни професійної та практичної підготовки) та вибіркові дисципліни (дисципліни гуманітарної і соціально-економічної підготовки, дисципліни магістерської програми за вибором студента), практична підготовка – практика виробнича та переддипломна, підготовка та захист дипломної роботи магістра.

Зміст підготовки фахівців освітнього ступеня магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» відповідає державним вимогам, потребам ринку праці, спрямований на формування професійної й загальної культури випускників та всебічний розвиток особистості.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що визначає порядок їх викладання з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки, форми та терміни поточного контролю.

Навчальний процес в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті у повній мірі забезпечений навчально-методичними матеріалами. Професорсько-викладацьким складом університету розроблено навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін за другим освітнім рівнем зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», до складу якого входять:

- програми навчальних дисциплін;
- робочі навчальні програми;
- конспекти лекцій;
- методичні рекомендації до практичних занять;
- методичні рекомендації до самостійної роботи;
- індивідуальні завдання та методичні рекомендації до них;
- завдання для поточного контролю;
- завдання до підсумкового контролю;
- критерії оцінки знань, вмінь та навичок студентів;
- наочні навчальні посібники (слайди, опорні схеми);
- тематика та методичні рекомендації до курсових робіт;
- тематика та методичні рекомендації з написання дипломних робіт магістра;
- наскрізна програма практики.

З кожної дисципліни на кафедрах університету розроблено критерії оцінки знань та вмінь студентів, які включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми, а також до виконання конкретних завдань. Підсумковий контроль включає семестровий контроль, комплексні контрольні роботи з дисциплін та атестацію; проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів на певному освітньому рівні.

Самостійна робота студента становить 60 % загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Всі види самостійної роботи забезпечені відповідною науково-методичною літературою.

Щорічно оновлюється зміст тематики курсових робіт. У навчальному закладі розроблені методичні рекомендації для виконання курсових робіт для студентів заочною та заочною формами навчання. Розроблена тематика курсових робіт носить науково-дослідницький характер.

Під час написання дипломної роботи магістра студенти керуються методичними рекомендаціями щодо виконання дипломної роботи магістра, розробленими на випусковій кафедрі міжнародної економіки.

Практична підготовка студента ставить за мету оволодіння студентами сучасними методами й формами організації праці в галузі міжнародних економічних відносин, формування у них на базі одержаних в університеті знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень за основними напрямками роботи, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Практична підготовка магістрів зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» також включає в себе виробничу та переддипломну практику.

Виробнича та переддипломна практика дає змогу поглибити, узагальнити і вдосконалити здобуті студентами знання, набути професійний досвід, компетентності та підготовку до самостійної трудової діяльності. Під час цієї практики студент здійснює збір фактичних матеріалів для виконання дипломної роботи, тема якої повинна відповідати спеціальності підготовки студента. На магістерському рівні підготовки переддипломна практика передбачає проведення наукових досліджень (творчих розробок) з проблем відповідної галузі з метою набуття студентами компетенцій інноваційного характеру, навичок науково-дослідної (творчої), науково-педагогічної, або управлінської діяльності.

Базами практик для студентів університету є органи обласної державної адміністрації, бюджетні установи, органи місцевого самоврядування, підприємства різних форм власності та галузевої спрямованості, комерційні банки, біржі, страхові компанії, фізичні особи-підприємці, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність (як резиденти України, так і інших країн для студентів-іноземців).

В університеті велика увага приділяється впровадженню в освітній процес нових форм, методів та технологій навчання, що дозволяють якнайбільше активізувати пізнавальну діяльність студентів. У навчальному процесі з успіхом застосовуються ділові ігри, кейси, тренінги та аналіз виробничих ситуацій. Такі форми проведення занять наближають студентів до умов майбутньої професійної діяльності і дають їм змогу якнайшвидше адаптуватися до неї.

Результати теоретичних і прикладних досліджень представлені монографіями, навчальними посібниками, науковими статтями у фахових виданнях, тезами доповідей на наукових конференціях різних рівнів.

Забезпеченість навчального процесу підручниками, посібниками, методичними вказівками з різних дисциплін становить 100 %. Викладачі і студенти мають можливість працювати з фаховими періодичними виданнями.